

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobce **nezl. J.K.**, zastoupeného zákonnou zástupkyní G. J., bytem tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.1.2016 č.j. MPSV-2016/4624-923,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 24.2.2016 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě ze dne 16.7.2015 č.j. 56732/2015/BRU, jímž bylo rozhodnuto o I. odnětí příspěvku na péči ode dne 1.8.2015 a II. odnětí zvýšení příspěvku na péči ode dne 1.8.2015 a rozhodnutí úřadu práce bylo potvrzeno. Žalobce uvedl, že nesprávnost napadeného rozhodnutí žalovaného spatřuje v tom, že posudkový lékař učinil závěr, aniž by podrobně prozkoumal zdravotní stav žalobce, neboť jej nepřizval k osobnímu jednání a nemohl si tudíž učinit odpovídající představu o jeho zdravotním postižení. Žalobce zdůraznil,

že posudkový lékař vycházel pouze ze zdravotnické dokumentace, aniž by se zabýval výsledkem sociálního šetření z 2.6.2015, v němž nebyly zohledněny všechny aspekty. Posudkový lékař nezhodnotil celkovou výkonnost žalobce, jeho pohyblivost, schopnost vykonávat denní aktivity a uzpůsobení jeho sociálního prostředí. Žalobce uvedl zdravotní důvody, které mu neumožňují zvládat základní životní potřeby – orientace, péče o zdraví a osobní aktivity. K životní potřebě orientace žalobce uvedl, že se není schopen samostatně přepravovat v hromadných dopravních prostředcích z důvodu jeho psychického stavu a musí být převážen motorovým vozidlem zákonnou zástupkyní. K péči o zdraví poznamenal, že není schopen dodržovat léčebný režim. K osobním aktivitám uvedl, že není schopen samostatně vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí. Jako důkazy žalobce navrhl protokol o jednání k posudku o zdravotním stavu, výslech účastníků, lékařskou dokumentaci praktické lékařky MUDr. E. N. a lékařské zprávy Psychiatrické nemocnice Opava. Žalobce tak má za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, proto navrhuje rozhodnutí zrušit a uložit žalovanému o žádosti nově rozhodnout.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný zrekapituloval průběh řízení před správními orgány, konstatoval závěry posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Bruntále ze dne 26.6.2015 a obsah posudku posudkové komise MPSV ze dne 9.12.2015. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že úkolem posudkových komisí je pouze hodnotit zdravotní stav podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoli provádět klinická zjištění, což je úkolem ošetřujícího lékaře a lékařů odborných, z nichž všichni se podílejí na kompletaci zdravotnické dokumentace. Přítomnost žalobce na jednání posudkové komise MPSV by byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotnická dokumentace byla neúplná, nálezy nejednoznačné či rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti v rámci vyšetření za hospitalizace. Žalovaný konstatuje, že přítomnost hodnocené osoby na jednání posudkové komise MPSV není povinná a zákonný zástupce se v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení nezmnínil, že chce být i s žalobcem jednání přítomen. Žalovaný dále konstatuje, že zákonný zástupce byl dopisem posudkové komise MPSV ze dne 23.11.2015 uvědoměn, že posudková komise může zdravotní stav žalobce objektivně posoudit na základě shromážděné podkladové dokumentace i bez osobní účasti žalobce. Na tento dopis zákonný zástupce písemně ani telefonicky nereagoval. K další námitce žalobce žalovaný uvádí, že posudková komise MPSV se v posudku ze dne 9.12.2015 zabývala zvládáním jednotlivých základních životních potřeb, tak jak jsou vymezeny ve vyhlášce č. 505/2006 Sb. Podklady, z nichž je posudková komise MPSV povinna vycházet ve smyslu § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, jsou nález ošetřujícího lékaře, výsledky sociálního šetření a zjištění potřeb této osoby, popřípadě výsledky funkčních vyšetření a vlastní vyšetření posuzujícího lékaře. Žalovaný upozorňuje, že sociální šetření je pouze jedním z podkladů pro stanovení stupně závislosti, kdy sociální pracovník vychází z rozhovoru s účastníkem řízení a dalšími relevantními osobami a z pozorování prostředí, ve kterém účastník žije. Posudková komise MPSV pak vypracovává objektivní posudek závislosti osoby, kdy posuzuje závislost komplexně. Žalovaný shrnul, že v rámci základní životní potřeby h) péče o zdraví byla uznána každodenní mimořádná péče, jak posudkovým lékařem OSSZ Bruntál tak i posudkovou komisí MPSV, neboť u žalobce je nutné správně dávkovat doporučené léky. K namítané životní potřebě b) orientace, žalovaný uvádí, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy je osoba schopna

poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat. Žalovaný uvádí, že bylo prokázáno, že žalovaný je schopen rozeznávat zrakem a sluchem, pozná známé osoby, pojmenuje je a je orientovaný ve známém prostředí. Namítaná schopnost používat dopravní prostředky, řadící se pod a) mobilita, byla hodnocena jako zvládaná, neboť žalobce nemá pohybové postižení, není v mobilitě omezen, jezdí na kole, hraje fotbal, apod., což bylo prokázáno lékařskými nálezy i sociálním šetřením. K námitce, že žalobce nezvládá základní životní potřebu i) osobní aktivity, žalovaná uvádí, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy je osoba schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, volnočasové aktivity apod. Žalovaný s odkazem na sociální šetření uvádí, že žalobce navštěvuje 1x týdně školu, kde má stanovený individuální plán výuky, dopoledne se doma učí se zákonnou zástupkyní, odpoledne hraje s kamarádem fotbal nebo je s ním venku. Při sociálním šetření bylo také zjištěno, že žalobce jezdí se zákonnou zástupkyní na kole, pomáhá na zahrádce, sleduje televizi, hraje hry na mobilu, maluje nebo hraje společenské hry se zákonnou zástupkyní. Žalovaný tedy konstatuje, že základní životní potřeba i) osobní aktivity byla na základě uvedených skutečností hodnocena jako zvládaná. Žalovaný dále upozornil, že pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřeby v přijatelném standardu. Neschopnost samostatného zvládnutí určité základní životní potřeby musí být podložena zdravotní poruchou, což posuzuje posudková komise MPSV. Žalovaný uzavírá, že dle posudku posudkového lékaře OSSZ Bruntál i PK MPSV byla jako nezvládnutá uznána jen základní životní potřeba h) péče o zdraví, ostatní základní životní potřeby je žalobce dle uvedených posudků schopen zvládat.

Krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, neboť účastníci se na výzvu soudu učiněnou v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. ve stanovené lhůtě nevyjádřili.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že dne 4.6.2012 byl žalobci rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě, kontaktního pracoviště Bruntál č.j. 4359/2012/BRU přiznán příspěvek na péči stupně I (lehká závislost) odpovídající částce 3000,- Kč měsíčně. Dne 25.5.2015 bylo zahájeno správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči z důvodu končící platnosti posouzení zdravotního stavu. Rozhodnutím Úřadu práce – Krajské pobočky v Ostravě, kontaktního pracoviště Bruntál ze dne 8.6.2015 č.j. 45247/2015/BRU bylo přiznáno zvýšení příspěvku na péči v měsíční výši 2000,- Kč. Dne 2.6.2015 bylo provedeno sociální šetření v místě bydliště žalobce se zaměřením na zjištění schopnosti samostatného života v přirozeném sociálním prostředí. Následně úřad práce požádal Okresní správu sociálního zabezpečení v Bruntále o posouzení stupně závislosti žalobce. Lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Bruntál MUDr. R. A. v posudku o zdravotním stavu žalobce ze dne 26.6.2015 učinil závěr, že v případě žalobce nejde o osobu, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Jde o osobu do 18 let věku, která nesplňuje zdravotní podmínky pro uznání stupně závislosti. Dle výsledku posouzení stupně závislosti osoby bylo stanoveno, že žalobce z důvodu dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu nezvládá jednu základní životní potřebu – h) péče o zdraví. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Posudkový lékař vycházel ze zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky MUDr. E.N., propouštěcí zprávy Psychiatrické nemocnice v Opavě 20.1.-10.4.2015, ze sociálního šetření provedeného dne 2.6.2015 a ze spisové dokumentace okresní správy sociálního zabezpečení. Posudkový lékař dospěl při posuzování zdravotního stavu žalobce ke skutkovým zjištěním, že se u žalobce projevují smíšené poruchy chování a emocí, dále u žalobce zjistil disharmonický vývoj osobnosti s emoční nestabilitou a histrionskými rysy, včetně emoční deprivace a výchovné insuficience.

Ze správního spisu dále plyne, že dne 7.7.2015 bylo zákonné zástupkyni nezl. žalobce doručeno vyrozumění účastníka správního řízení, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí ve lhůtě do 8 pracovních dnů ode dne oznámení tohoto vyrozumění. Tohoto práva zákonná zástupkyně žalobce nevyužila a následně bylo vydáno Úřadem práce ČR – krajskou pobočkou v Ostravě, kontaktní pracoviště Bruntál rozhodnutí dne 16.7.2015, dle něhož byl žalobci odňat příspěvek na péči ode dne 1.8.2015 a současně mu bylo ode dne 1.8.2015 odňato i zvýšení příspěvku na péči podle § 12. Proti tomuto rozhodnutí podala zákonná zástupkyně žalobce odvolání. K odvolání zákonná zástupkyně žalobce doložila lékařskou zprávu MUDr. E.N.

O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 8.1.2016, č.j. MPSV-2016/4624-923, odvolání zamítl a rozhodnutí Úřadu práce potvrdil. Žalovaný jako odvolací správní orgán si vyžádal posouzení stupně závislosti žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Z protokolu o jednání posudkové komise ze dne 9.12.2015 a z posudku z téhož data vyplývá, že posudková komise vycházela ze zdravotní dokumentace praktické lékařky žalobce MUDr. E. N., z jejích lékařských nálezů ze dne 25.5.2015 15.6.2015, doložené kompletní spisové dokumentace žalobce, propouštěcí zprávy Psychiatrické nemocnice v Opavě a sociálního šetření ze dne 2.6.2015. Zákonná zástupkyně žalobce byla dopisem posudkové komise MPSV ze dne 23.11.2015 uvědoměna o tom, že posudková komise MPSV bude moci zdravotní stav žalobce objektivně posoudit a přijmout posudkový závěr i bez osobní účasti žalobce, a to na základě obsahu shromážděné podkladové dokumentace. Posudková komise MPSV ve shodě s posudkovým závěrem lékaře OSSZ ze dne 26.6.2015 dospěla k závěru, že v případě žalobce nejde o osobu do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zák. č. 108/2006 Sb., ve znění zák. č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Tento stav posudková komise MPSV stanovila ode dne 25.5.2015, i k datu jejího jednání. V posudkovém zhodnocení se komise usnesla na závěru, že žalobce pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nezvládá jednu základní životní potřebu h) péče o zdraví a tudíž nejde o osobu, která je závislá na péči jiné fyzické osoby v některém stupni závislosti. Nelze však prokázat ze zdravotně-posudkových důvodů nezvládání dalších neuznaných základních životních potřeb. K ostatním životním potřebám posudková komise MPSV uvedla, že žalobce je mobilní, bez pohybového postižení, celkově orientován, zvládá komunikaci, stejně jako další základní životní potřeby, neboť nebyl shledán zdravotně-funkční důvod k jejich nezvládání. Námitky uvedené v odvolání, jako problémové chování a konflikty

s ostatními spolužáky, narušené chování způsobené psychickým onemocněním, nelze konstatovat v rámci „denodennosti a trvalosti“. Agresivitu v rámci psychického onemocnění navrhuje posudková komise MPSV řešit opakovanou úpravou – změnou medikace s patřičným dohledem nad užíváním a dalšími terapeutickými metodami.

Žalovaný vydal dne 8.1.2016 žalobou napadené rozhodnutí č.j. MPSV-2016/4624-923, kterým odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě ze dne 16.7.2015 č.j. 56732/2015/BRU potvrdil. V odůvodnění odvolací orgán odkázal na shora citovaný posudek posudkové komise MPSV ze dne 9.12.2015. Žalovaný považoval závěry posudkové komise MPSV za úplné a přesvědčivé s tím, že z posudku je zřejmé, z čeho posudková komise při jeho vypracování vycházela, jak podklady a jí samotnou zjištěné skutečnosti hodnotila. Posudek byl vypracován posudkovou komisí v řádném složení a obsahuje odůvodnění míry závislosti posuzované osoby. Z posudku je rovněž patrné, že podkladová dokumentace byla dostatečná k projednání v nepřítomnosti a k přijetí posudkového závěru. Po provedeném řízení a zhodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí dospěl odvolací orgán k závěru, že u žalobce se jedná o osobu do 18 let věku, která se podle zákona o sociálních službách nepovažuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopen zvládat tři základní životní potřeby. Nezletilý není schopen zvládat jednu základní životní potřebu uvedenou v písmenu h) péče o zdraví.

Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadených rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Podle ust. § 8 odst. 1 citovaného zákona osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb,
- a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Krajský soud v posuzované věci zastává názor, že žalovaný odkazem na závěry posudkové komise MPSV řádně vysvětlil, z jakých důvodů bylo rozhodnuto o odnětí příspěvku na péči, respektive, na základě jakých zjištění bylo dospěno k závěru o schopnosti žalobce zvládat základní životní potřeby. K námitce žalobce, že spolu se svou zákonnou zástupkyní nebyl přizván k jednání před přijetím posudku a posudková komise MPSV si tudíž nemohla učinit odpovídající představu o zdravotním postižení žalobce, soud uvádí, že posudková komise MPSV může posuzovat zdravotní stav a přijímat posudkový závěr bez osobní přítomnosti posuzovaného, pouze na základě dostatečné podkladové dokumentace, o čemž byla zákonná zástupkyně žalobce vyrozuměna dopisem posudkové komise MPSV ze dne 23.11.2015 a účast u jednání nijak nevyžadovala.

Žalobce v žalobě namítá neschopnost samostatně zvládat životní potřeby orientace, péče o zdraví a osobní aktivity. Na základě shromážděné spisové dokumentace dospěl soud k závěru, že žalobce zvládá základní životní potřebu b) orientace v rozsahu, v jakém ji vymezuje vyhláška č. 505/2006 Sb. Za schopnost zvládat základní životní potřebu orientace se podle bodu b) přílohy 1 – vymezení schopností zvládat základní životní potřeby – uvedené vyhlášky, považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat. Soud je přesvědčen, že žalobce tuto potřebu zvládá. V průběhu řízení před správním orgánem bylo prokázáno, že žalobce je orientován místem, časem i osobou, má přiměřené duševní kompetence a orientuje se v obvyklém prostředí. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ve věci sp. zn. 3 Ads 69/2014 konstatoval, že schopností orientace ve smyslu § 1 písm. b) vyhlášky č. 505/2006 Sb. je třeba rozumět orientaci pomocí smyslů – zraku a sluchu – s dostatečnou duševní kompetencí reakce na nastalé situace. Ze skutečnosti, že žalobce není schopen samostatně se přepravovat veřejnými dopravními prostředky, nelze dovozovat, že žalobce samostatně nezvládá orientaci nebo mobilitu, neboť tyto pojmy je nutno vykládat v jejich úzkém slova smyslu, tj. z hlediska schopnosti pohybu jedince a jeho orientace v čase a místě, kde se obvykle pohybuje. Pod pojmem mobilita a orientace tak, jak je užit v ust. §9 odst. 1 zákona o sociálních službách v návaznosti na přílohu k vyhlášce č. 505/2006 Sb., proto zřejmě nespadá schopnost cestovat veřejnými dopravními prostředky. Namítaná základní životní potřeba péče o zdraví je v posudcích posudkového lékaře OSSZ v Bruntále ze dne 26.6.2015 i posudkové komise MPSV ze dne 9.12.2015, stejně tak i v napadeném rozhodnutí, uznána jako nezvládnutá. Dále žalobce dle žaloby není schopen vykonávat osobní aktivity obvyklé věku a prostředí. Schopnost této základní životní potřeby považuje soud stejně jako žalovaný za zvládnutou, neboť v průběhu sociálního šetření bylo zjištěno, že žalobce rád sleduje TV, maluje, hraje hry na mobilním telefonu, se zákonnou zástupkyní hraje společenské hry nebo jezdí na kole, chodí ven s kamarádem, hraje s ním fotbal apod. Soud považuje za podstatné zdůraznit, že správní orgány při posuzování stupně závislosti žadatele o příspěvek na péči zkoumají zvládání základních životních potřeb v přijatelném standardu (tedy pouze v určitém základním rozsahu), nikoliv, jestli je posuzovaná osoba schopna tyto své potřeby obstarávat ve stejné míře, jako v případě absence zdravotního postižení.

Žalobcem navržené důkazy lékařskou zprávou MUDr. N. z 13.11.2015, lékařskými zprávami Psychiatrické nemocnice v Opavě soud neprovedl, neboť

posudková komise MPSV ČR z těchto zpráv vycházela. Tyto důkazy byly proto v tomto řízení nadbytečné, stejně tak i žalobcem navržený důkaz jeho výsledkem jako účastníka řízení, neboť žalovaným byl dle § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žaloba byla proto podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnuta.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů od dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních k Nejvyššímu správnímu soudu se sídlem Brno, Moravské náměstí 6 a rozhoduje o ni Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 18.7.2016

**Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně**